

Teis har fået succes og ambitioner

For fem år siden fik Teis diagnosen autist og ADHD ... det blev han rigtig glad for. Fordi det var en lettelse at vide, hvorfor han har det svært ved at begå sig socialt og koncentrere sig om at lære - selv om han er normalt begavet. Nu går han på STU på Center for Autisme i Herlev, har venner, og har bestået engelsk med højeste karakter - og håber at kunne starte på HF.

Teis slår lyden an på det store trommesæt i musiklokalet, det giver god lyd; i nærmest en bisætning fortæller 23-årige Teis Hvas, at han også spiller guitar, keyboard og synger. "Men lige nu er jeg trommeslager i begge bands herude", fortæller han i det store veludstyrede musiklokale.

Desuden har Teis i løbet af de tre år herude bestået matematik, og engelsk på 9.klassetrin med topkarakteren 12. Så drømmen om at starte enkeltfag på HF næste år, ligger indenfor det mulige. Sene- re tager han måske en voksenuddannelse

på VUC "og engang et job, gerne med engelsk".

"Det meste af folkeskolen lærte jeg intet. Vi var 31 i klassen, og jeg kunne ikke koncentrere mig, for jeg har også ADHD. Jeg blev mobbet, fordi jeg var anderledes. Herude er vi højst 8 og lærerne er gode til at give os opgaver på en måde, som hver især lærer mest af - og til at gå rundt og hjælpe. I folkeskolen lærte jeg ikke engelsk, nu er det mit bedste fag", fortæller Teis, som i tre år har boet alene i en lejlighed.

Han klarer det med lidt hjælp - bl.a. om morgenen " jeg vil hellere blive liggende." En gang om ugen med rengøring, oprydning m.m. - ellers klarer Teis indkøb, madlavning og alt andet praktisk selv.

Skolen har hjulpet Teis til at blive et andet menneske, fortæller han: En person, som har selvtillid, tør engagere sig - og planlægge for fremtiden.

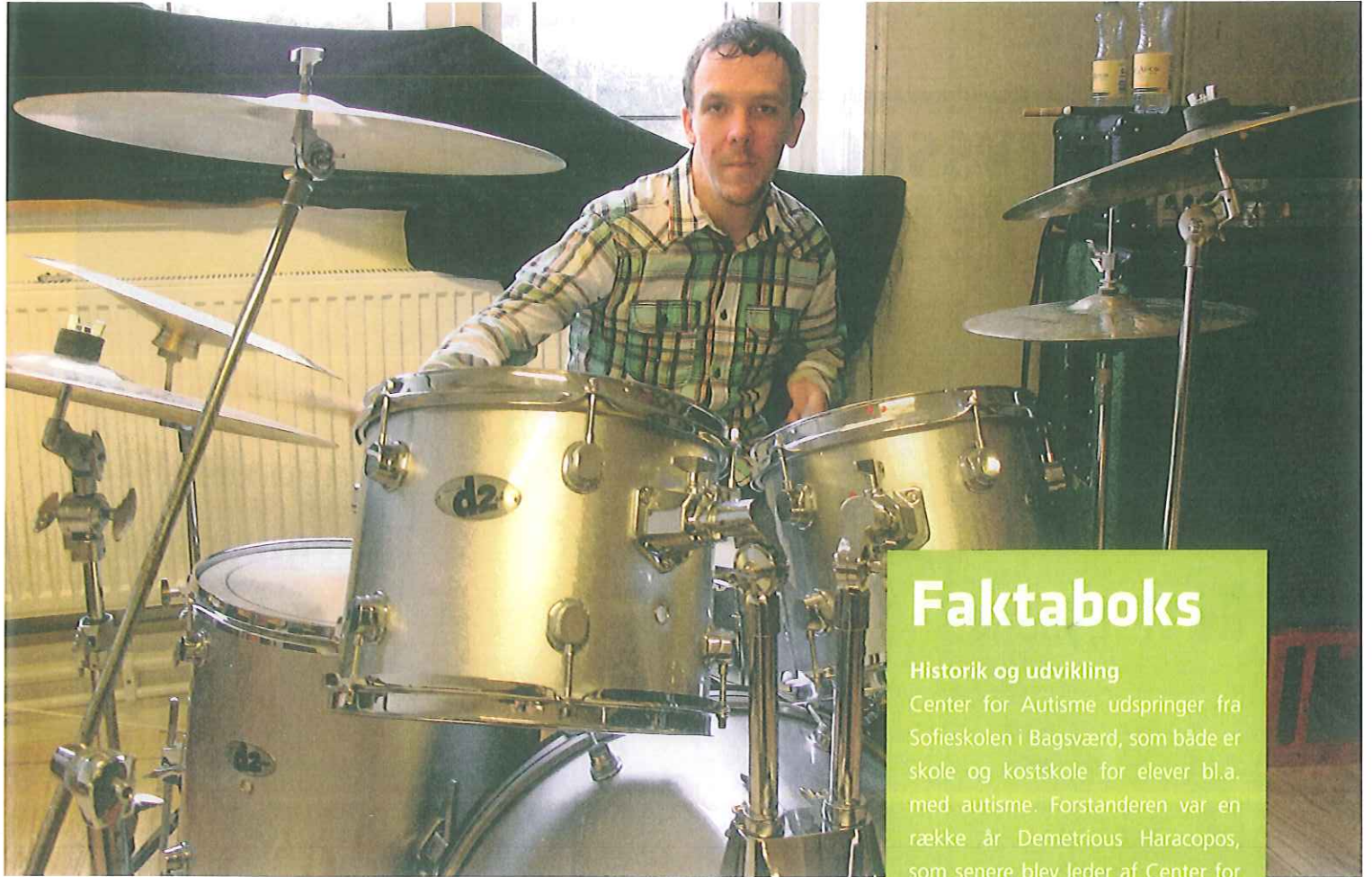
"Jeg var på efterskole. Men der skulle man kontakte de andre unge selv, for at komme med i noget sjovt - og det kunne jeg ikke. Herude tænker jeg aldrig sådan,

Faktaboks

Centret og dets tilbud

Skolen har 40 elever, fordelt på 5 klasser, 9 lærere, en leder, en halvtids psykolog og en pædagogisk konsulent. Tilbuddene er for unge 16 til 25 år med grader af autisme, herunder Aspergers Syndrom- og ADHD. De fleste er normalt begavede - nogle meget intelligente, andre i laveste ende af normalskalaen. Centret tilbyder den 3-årige STU, med undervisning i små klasser. I STU-forløbet indgår også undervisning i psykologi, seksualundervisning, erhvervs-orientering og arbejdsmarkedsforhold, virksomhedsbesøg og botræning.

Faktaboks

Historik og udvikling

Center for Autisme udspringer fra Sofieskolen i Bagsværd, som både er skole og kostskole for elever bl.a. med autisme. Forstanderen var en række år Demetrious Haracopos, som senere blev leder af Center for Autisme, indtil han gik på pension for et par år siden. Han er stadig den internationale kapacitet, som centrets tanker hviler på.

der snakker vi bare og jeg ved, at de andre også har nogle problemer af forskellig slags”, fortæller Teis.

Skemaet på STU har obligatoriske basisfag, valgfag og ekstra fritidsfag om eftermiddagen. De unge kan en periode flytte over i et af værkstederne i erhvervsafdelingen, få en psykologsamtale, blive diagnosticeret yderligere m.m. ... alt under samme tag. De pårørende tilbydes kurser og foredrag.

En time om ugen er fast afsat til samtale for hver STU-elev med deres kontaktperson.

”Jeg er glad for, at det sker automatisk. For under snakken kommer der altid noget frem – som jeg ikke havde tænkt på, eller troet var vigtigt”.

Teis’ skema har dansk, matematik, idræt, samfundsfag og orientering. Som en del af skemaet har han desuden valgt engelsk og musik, og som tilvalg om eftermiddagen ekstra fodbold og musik.

Om aftenen hygger Teis sig helst alene og genoplader. Men i weekenderne mødes han med venner herudefra. De mødes på skift hjemme, eller går ud sammen. ”Hvis jeg ikke var kommet her, havde jeg nok

bare accepteret min pension, uden at orke at gå videre. Men jeg er rigtig glad for, at have noget at se frem til”.

Center med en mangfoldighed af tilbud

Center for Autisme er specielt, fordi det kan opfylde de fleste behov hos en gruppe unge, som ikke hidtil har fået særlige og samlede tilbud. På centret findes en paraly af tilbud, der kan tage hånd om de unges mange problemer i tilværelsen.

Alt findes i dag under et tag i Center for autisme og det har det gjort siden 1994, hvor man flyttede til Herlev og samlede aktiviteterne – senere med flere knopskydninger, bl.a. STU – og kunne opbygge et rart sammenhængende miljø; netop hvad personer med autisme har behov for.

Straks indenfor dørene findes en hyggelig rummelig café - med poolbord, fodboldspil og store indviklede puslespil med småbrikker.

”For autister drejer det sig om at spore sig yderst præcist ind på deres individuelle kompetencer og svagheder, tilrettelægge hele deres hverdag, sammenhængende, konkret og detaljeret”, siger Ann Gjetrang,

afdelingsleder for ungdomsuddannelse STU på centret.

Autister har behov for faste strukturer, skemaer, at følge deres egne ritualer, men også hjælp til at de ikke tager overhånd. Autister har svært ved at indleve sig i andres situation og opføre sig ”rigtigt” socialt.

Det er da også årsagen til, at centret har et ekstra tilbud om netværksgrupper, som unge kan gå ind i som juniorer og deltage i fortsat som voksne.

”Autister er ikke gode til at få og holde på venner, hvis der ikke laves rammer for det. Grupperne kan blive deres faste holddepunkt i livet”, siger Ann Gjetrang.

Også mange tidligere elever, som er blevet flyttet ud i lokale tilbud, fordi deres kommune ville spare penge, dukker op i centret igen som elever.

”Oftentimes fordi tilbuddet ikke virker godt. Andre kommer blot på besøg, fordi de savner os”, siger Ann Gjetrang. ●